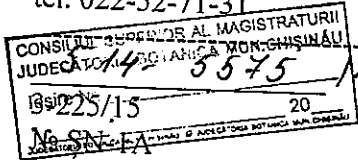

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
Judecătoria Botanica
mun. Chișinău
str. N. Zelinski 13, MD-2038
tel. 022-52-71-31

Министерство Юстиции
Республики Молдова
Суд Ботаника
мун. Кишинэу
ул. Н. Зелинского 13, MD-2038
тел. 022-52-71-31

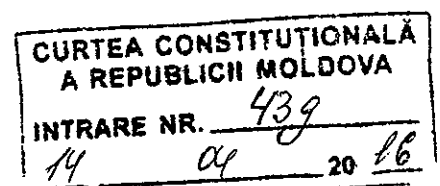
Curtea Constituțională
mun. Chișinău,
str. A. Lăpușeanu 28 MD-2004

Judecătoria Botanica vă expediază în adresa dumneavoastră cauza civilă la acțiunea înaintată de Firma „Polimer Gaz Construcții” SRL către Biroul Vamal Chișinău privind anularea actelor administrative, obligarea restituirii sumei ca fiind încasate ilegal, precum și plata cheltuielilor de judecată, dosarul civil nr. 3-225/15 în vederea examinării sesizării privind excepția de neconstituționalitate formulate de judecătorul Judecătoriei Botanica mun. Chișinău Nicolae Șova.

Anexă: dosarul nr. 3-225/15 pe 88 (optzeci și opt) file.

Judecător:

Nicolae Șova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) și lit. g) din
Constituția Republicii Moldova

I – AUTORUL SESIZĂRII

Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, judecătorul Șova Nicolae,

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Zelinski 13, bir. 1A,
tel. 022 52 71 31, fax. 022 52 20 21, e-mail: jb@justice.md

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul prezentei sesizări este verificarea constituționalității normelor juridice prevăzute la pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.765 din 20 august 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 (în continuarea Regulament) precum și a Anexei la Regulamentul menționat anterior, în vigoare din 24 august 2010, în sensul corespunderii cu prevederile art. 60 alin.(1); art. 66 lit.c); art. 102 alin.(1) și alin.(2); art.130 alin.(1) și art. 132 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

În opinia noastră, Guvernul Republicii Moldova, la adoptarea acestor norme juridice, și-a depășit atribuțiile stabilite de Constituția Republicii Moldova precum și a altor legi, după cum va fi argumentat mai jos.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău se află examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Firma "Polimer Gaz Construcții" S.R.L. împotriva Biroului vamal Chișinău privind anularea actului administrativ.

Circumstanțele litigiului sunt următoarele:

În perioada 10.03.2015 – 10.07.2015, de către angajații Secției control ulterior din cadrul Biroului vamal Chișinău, a fost efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire vizând respectarea condițiilor acordării scutirilor aplicate la importul mărfurilor destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 precum și respectarea destinației pentru care au beneficiat de facilități în perioada 2012-2015 la compania „Polimer Gaz Construcții” S.R.L.

În urma efectuării controlului, a fost întocmit Actul de audit post-vămuire nr. 20.15/4 din 14.07.2015 în care se constată faptul că „Polimer Gaz Construcții” S.R.L., în urma operațiunilor de import efectuate în baza declarațiilor vamale nr. 3027I26145 și 3027I26152 din 29.06.2012, a beneficiat nejustificat de tratament favorabil în temeiul Legii nr. 191 din 15.07.2010 și Hotărârii Guvernului nr. 765 din 20.08.2010.

Argumentarea este aceea că mărfurile importate (tuburi din polimeri de etilenă, fără sudură de lungime care depășește dimensiunea maximă a sancțiunii transversale: marca Waterkit și Kompactkit), declarate la pozițiile tarifare 39172210 și 39172110, nu se regăsesc în lista mărfurilor care pot beneficia de scutirea de la plata drepturilor de import conform Hotărârii Guvernului RM nr. 765 din 20.08.2010.

Prin urmare, în temeiul art. 12711 alin.(1) lit. c), art. 12713, art. 129, art. 2023 lit.(e), art. 2027 Cod vamal al R. Moldova, s-a invocat faptul recalculării și necesității încasării unei obligații vamale în mărime de 73,706.37 lei.

La data de 31.07.2015, decizia de regularizare nr. 818 din 29.07.2015 a fost adusă la cunoștința administratorului „Polimer Gaz Construcții” S.R.L.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În scopul lichidării consecințelor inundațiilor ce au avut loc în vara anului 2010, la 15 iulie 2010, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 191 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

Conform art.1 al Legii sus-menționate, *taxa pe valoarea adăugată nu se aplică la mărfurile, lucrările și serviciile destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului.*

Art. 2 al Legii nr. 191 stabilește faptul că *se scutesc de taxele vamale și de taxele pentru efectuarea procedurilor vamale mărfurile și serviciile importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.*

În același timp, art. 5 obligă Guvernul, *în termen de 10 zile, să aprobe regulamentul cu privire la modul de aplicare a prevederilor prezentei legi.*

În scopul executării prevederilor Legii nr. 191 din 15.07.2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 765 din 20.08.2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 conform căreia:

1. *Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.*

2. *În conformitate cu prevederile art. 53 alin.(1) lit. b) din Legea nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, se permite Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale să efectueze achiziții de lucrări și servicii dintr-o singură sursă, pentru executarea în termen a lucrărilor de construcție a cartierelor locative noi, cu toată infrastructura necesară, în localitățile afectate de inundațiile din vara anului 2010.*

Conform pct. 7 al Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 765, *Scutirea de TVA, de taxa vamală și taxa pentru proceduri vamale, menționată la punctul 6 al prezentului Regulament se aplică mărfurilor, specificate în anexa la prezentul Regulament:*

Anexă la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010:

LISTA
mărfurilor importate, destinate lichidării consecințelor
inundațiilor din vara anului 2010

Poziția tarifară	Denumirea mărfii
1	2
Materiale de construcție	
Capitolul 25	Produse minerale
Capitolul 32	Vopsele și lacuri
382450	Mortare și betoane
3916,3918,3925	Produse din plastic pentru construcții
4403-4412	Lemn
Capitolul 68	Articole din piatră, ipsos, ciment
6901-6908	Produse ceramice
7003-7005	Sticlă și articole din sticlă
Din capitolul 72	Profile, sârme și bare
Capitolul 73	Articole din fontă, fier sau oțel
9406	Construcții prefabricate

În acest mod, punctul 7 din Regulament, indică la modul direct care sunt mărfurile ce se scutesc de plata drepturilor de import, în scopul de a fi folosite pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, în timp ce Legea nr. 191 din 15.07.2010 nu a limitat tipurile acestor mărfuri, unica cerință fiind doar față de destinația acestora.

Mai mult ca atât, Legea nr. 191, prin art. 5, a pus în sarcina Guvernului următoarele două chestiuni:

Să stabilească lista localităților ce cad sub incidența prezentei legi și în care urmează să fie efectuate lucrări de lichidare a consecințelor inundațiilor din vara anului 2010;

Să aprobe regulamentul cu privire la modul de aplicare a prevederilor prezentei legi.

Dintr-o simplă analiză a prevederilor art. 5, se constată faptul că în primul alineat este formulată cerința stabilirii unei liste exacte, exhaustive, a localităților ce cad sub incidența prezentei legi, pe când în a doua cerință nicidecum nu solicită stabilirea unei liste exacte de mărfuri care ar cădea sub incidența legii (așa cum totuși a considerat Guvernul).

Al doilea alineat solicită aprobarea unui regulament cu privire la modul de aplicare a prevederilor legii, iar legea a fost aprobată cu stabilirea scutirii de taxele vamale și de taxele pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și serviciilor importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010. Or, Guvernul, când purcede la elaborarea modului de aplicare a unei legi, în timp ce legea deja menționează că se aplică mărfurilor destinate lichidării consecințelor inundațiilor, ar fi trebui să se limiteze la aspecte procedurale și organizatorice de aplicare a legii, nicidecum să stabilească desinestătător și în mod restrictiv care anume ar fi mărfurile pentru care se stabilesc scutițiile.

Instanța de judecată menționează că, potrivit prevederilor art. 96 coroborate cu dispozițiile art. 102 alin. (2) din Constituție, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. În virtutea acestui rol, Guvernul efectuează o activitate exclusiv executivă, principala sa atribuție fiind organizarea și asigurarea executării legilor, în care scop emite acte normative sub formă de hotărâri și dispoziții.

Actele normative, adoptate de către Guvern în temeiul și pentru executarea legilor, nu trebuie să contravină prevederilor acestora sau să le depășească.

Astfel, Guvernul este obligat, în exercitarea prerogativelor sale, să respecte cu strictețe prevederile constituționale și legale.

Instanța reține că pentru garantarea principiului constituțional al legalității, orice taxe și tarife urmează a fi reglementate de organele reprezentative în limitele stabilite de lege.

În acest sens, instanța de judecată invocă articolul 132 alin. (1) din Constituție, care stipulează că impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raioanelor, orașelor și satelor se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective.

Adiacent instanța de judecată reiterează și doctrina financiar-fiscală, potrivit căreia din reglementarea veniturilor bugetare rezultă existența unor elemente comune care se regăsesc în cazul oricărui venit bugetar, fără de care ar fi imposibilă determinarea, urmărirea și realiyarea lor și aceste elemente trebuie să fie precizate cu claritate în actele normative prin care se instituie veniturile bugetare.

Totalitatea acestor elemente definatorii ale veniturilor bugetare sunt: denumirea venitului bugetar, subiectul impunerii, obiectul impunerii, unitatea de impunere, unitatea de evaluare, modul de așezare a venitului bugetar, termenele de plată și inlesnirile (ce cuprind scutiri, deduceri, amânări, eșalonări).

Această garanție asigură protecția dreptului de proprietate privată și înlăturarea abuzurilor ce s-ar putea comite la nivelul unor instituții publice ale executivului în stabilirea contribuțiilor financiare, inclusiv și a scutirilor de la eventualele contribuții, care afectează patrimoniul persoanelor fizice și juridice.

Instanța de judecată reține că prevederile contestate cuprinse în pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.765 din 20 august 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 (în continuarea Regulament) precum și a Anexei la Regulamentul, reprezintă prin sine o normă cu caracter obligatoriu pentru toate organele antrenate în procesul de livrare a mărfurilor destinate pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

Având în vedere reglementările cadrului legal, instanța de judecată constată că lista mărfurilor cuprinse taxa prevăzută de pct. 7 din Regulamentul precum și a Anexei la Regulamentul, supus controlului constituționalității, constituie o scutire de la plata unor venituri bugetare.

În contextul celor expuse, instanța de judecată consideră că stabilirea oricărei scutiri de la plata unor impozite sau taxe de care beneficiază contribuabilii ține de competența Parlamentului. Legea urmează să cuprindă mărimea scutirii sau criteriile de determinare a acesteia prin delegarea către Guvern a competenței de a stabili modul de aplicare a prevederilor legii.

Așadar, instanța consideră că prin hotărârea Guvernului s-a stabilit, contrar prevederilor legale, lista exactă (limitativă) de mărfuri care ar cădea sub incidența legii, care, potrivit Constituției, urmează să fie stabilită prin lege doar de organele reprezentative.

În corelație cu articolul 132 din Constituție, Curtea invocă norma constituțională cuprinsă în alin. (1) al articolului 130, potrivit căreia formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor

financiare ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice sunt reglementate prin lege.

Cu referire la prevederile contestate, instanța de judecată menționează că Legea Supremă nu abilitază Guvernul cu dreptul de a stabili norme primare în acele domenii ale relațiilor sociale care necesită reglementare legislativă. Actele Guvernului, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție, se emit pentru organizarea executării legilor.

Instanța menționează că actele normative subordonate legii trebuie să fie conforme Constituției și legilor, în înțelesul de a nu cuprinde reglementări sau dispoziții contrare, să nu aibă ca obiect de reglementare domenii sau raporturi primare care sunt de domeniul legii și să fie emise în limitele competenței organului de stat respectiv.

Astfel, hotărârile Guvernului nu pot conține norme juridice primare, nu pot stabili norme generale și obligatorii care exced cadrului legal. Ele trebuie să fie subsecvente legilor adoptate anterior de Parlament.

Instanța menționează că pct. 7 din Regulamentul precum și a Anexei la Regulament conține norme primare, care pot fi stabilite numai prin lege de către Parlament, or, respectivul act normativ a fost emis în vederea executării Legii nr. 191 din 15.07.2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

Raportând prevederile contestate ale Regulamentului la dispozițiile Legii Supreme, la legislația în domeniu, instanța reține următoarele. Parlamentul, fiind unica autoritate legislativă a statului, potrivit art. 66 lit. c) din Constituție, asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării. Această atribuție se realizează prin adoptarea de către Parlament a actelor legislative.

Reglementarea primară, originară ține de domeniul legii. Legea reglementează cele mai importante relații sociale. Forma juridică superioară a legii este o consecință a faptului că ea este adoptată de către organul cel mai reprezentativ al statului – Parlamentul.

Instanța menționează că, în temeiul art. 6 din Constituție, principiul fundamental aflat la baza organizării și funcționării aparatului de stat este separația puterilor în legislativă, executivă și judecătorească. Fiecare dintre aceste autorități este investită cu anumite prerogative, potrivit prevederilor Constituției, nici una dintre ele neavând posibilitatea de a uzurpa atribuțiile celorlalte sau de a le transmite exercitarea acestora.

Instanța reamintește că în condițiile separației și colaborării puterilor în stat (art. 6 din Constituție), Guvernul, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție, adoptă hotărâri pentru organizarea executării legilor.

În același timp, instanța reține că, suplimentar limitelor prevăzute de normele constituționale invocate supra, prin care Guvernului i se conferă competențe în domeniul legiferării, principiul statului de drept (conștințit de art.1 din Constituție) impune ca abilitarea executivului de a adopta acte administrative într-un domeniu sau altul să fie suficient determinată și limitată prin lege, după conținut, obiect, scop, astfel încât intervențiile acestuia să fie previzibile și cuantificabile pentru cetățean, inclusiv în situația în care generează pentru el noi sarcini. Persoana trebuie să știe în ce măsură administrația poate să intervină în sfera drepturilor sale. În virtutea principiului statului de drept, este necesar a asigura, pe cât este posibil, protecția persoanei față de intervențiile autorităților publice.

La fel, potrivit principiului legalității administrației, legea trebuie să reglementeze conținutul

activității administrației, nu să se limiteze la formularea de principii cu caracter general și vag. O clauză generală și vagă, care lasă la discreția executivului determinarea detaliată a limitelor libertății, nu este compatibilă cu principiul legalității administrației.

Această concluzie se desprinde și din principiul separării puterilor în stat. Or, în cazul în care competența executivului nu este suficient determinată prin lege, acesta nu mai execută legea și nu mai acționează conform directivelor legiuitorului, ci intervine după propria apreciere și astfel aduce atingere articolului 6 din Constituție.

În context, instanța reține că lista exactă a mărfurilor destinate pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 și care beneficiază de facilități de ordin financiar/fiscal și de care beneficiază contribuabilii nu este prevăzută de Legea nr. 191 din 15.07.2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010. Astfel considerăm că, prevederile pct. 7 din Regulamentul precum și a Anexei la Regulament, care urmează a fi supuse controlului constituționalității, nu sunt prevăzute prin lege, aceste norme fiind aprobate de Guvern fără un suport juridic legal.

Considerăm că Guvernul, prin adoptarea Hotărârii nr. 765, a depășit, în anumite situații, limita atribuțiilor stabilite în Legea nr. 64 la art. 2 alin. (1) și art. 3 alin. 14) prin faptul că a interpretat și aplicat în mod restrictiv prevederile Legii nr. 191. **Aceasta depășire se manifestă prin stabilirea unei liste exhaustive de mărfuri față de care se vor aplica facilități fiscale și vamale atunci când în mod clar legea nu a permis acest lucru.**

Aprobarea unei astfel de liste nicidecum **nu se încadrează în limitele mandatului oferit Guvernului de către legiuitor** de a „aprobă regulamentul cu privire la modul de aplicare a prezentei legi” deoarece Parlamentul deja s-a expus pe marginea chestiunii care sunt aceste mărfuri și servicii – adică de orice tip, atât timp cât sunt destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

Conform art. 6 al Constituției Republicii Moldova, *puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin.*

Conform art. 60, alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, *Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.*

Conform art. 66, alin.(1), lit. c) al Constituției Republicii Moldova, *Parlamentul interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării.*

Astfel, adoptarea și interpretarea legilor ține de competența exclusivă a Parlamentului. Guvernul, însă, conform art. 102 din Constituție:

adoptă hotărîri, ordonanțe și dispoziții.

hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

Conform art. 130 alin.(1) al Constituției RM, *formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor financiare ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice sînt reglementate prin lege.*

Conform art. 132 alin. (1) din Constituția RM, *impozitele, taxele și orice venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raioanelor, orașelor și satelor se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective.*

Conform art. 2 al Legii nr. 64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern, acesta, *în activitatea sa, se călăuzește de Constituție (Legea Fundamentală a Republicii), de celelalte legi ale Republicii*

Moldova, de decretele Președintelui Republicii Moldova și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin adoptarea Hotărârii nr. 765 din 20.08.2010, Guvernul era obliga să țină cont de prevederile Legii nr. 191 din 15.07.2010, și să execute acele sarcini în strictă conformitate cu legea, adică să stabilească procedura de scutire de taxele vamale și de taxele pentru efectuarea procedurilor vamale mărfurile și serviciile importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, exact cum e prevăzut la art. 2 al Legii sus-menționate, ceea ce, în opinia instanței, nu s-a întâmplat.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Judecătorul consideră că sunt întrunite condițiile menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova - instanța de judecată sesizează Curtea Constituțională pentru a se expune referitor la verificarea constituționalității pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.765 din 20 august 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, precum și a Anexei la Regulamentul în corespundere cu prevederile art. 60 alin.(1); art. 66 lit.c); art. 102 alin.(1) și alin.(2); art.130 alin.(1) și art. 132 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

2) excepția este ridicată de către instanța de judecată la cererea avocatului Patrachi Mircea al reclamantului Firma "Polimer Gaz Construcții" SRL.

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționare cauzei civile date.

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate - din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorul nu a depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, judecătorul solicită Curții Constituționale, să verifice constituționalitatea prevederilor pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.765 din 20 august 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, precum și a Anexei la Regulamentul în corespundere cu prevederile art. 60 alin.(1); art. 66 lit.c); art. 102 alin.(1) și alin.(2); art.130 alin.(1) și art. 132 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATE SUPPLEMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Ținem să menționăm faptul că aplicarea, de către Biroul vamal Chișinău, a prevederilor a căror constituționalitate este contestată, a afectat în mod semnificativ interesele societății comerciale "Polimer Gaz Construcții" S.R.L. care, acționând în strictă conformitate cu Legea nr. 191, conlucrând cu Ministerului dezvoltării regionale și construcțiilor a R. Moldova (care confirmă faptul scutirii mărfurilor importate), a fost impusă să achite suma de 97,750 (nouăzeci și șapte mii șapte sute cincizeci) lei 32 bani în baza Deciziei de regularizare nr. 818 din 29.07.2015.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

Cauza civilă nr.3-225/15 - Volumul I cu 88 file.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Judecătoria Judecătoria Botanică,
mun. Chișinău

Nicolae Șova

77

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA
BAROUL CHIȘINĂU

**Cabinetul avocatului
"Patrachi Mircea"**

R. Moldova, mun. Chișinău, MD-2005,
str. Sfântul Andrei, 20,
tel. +373 69344528

**Law office of
Patrachi Mircea**

R. Moldova, Chișinău, MD-2005,
20, Sfântul Andrei str,
tel. +37369344528

**Către Judecătoria Botanica
Judecător Nicolae Șova
Dosar nr. 3-225/15**

Reclamant: Polimer Gaz Construcții S.R.L.
Mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam, nr. 65
c/f 1002600040564
c/d 2251108011841 la BC Moldova Agroindbank fil. Chișinău, Centru
Administrator Ciocan Alexandru

Reprezentant: av. Mircea Patrachi
Mun. Chișinău, MD 2005, str. Sf. Andrei, 20

Pârât: Biroul vamal Chișinău
Mun. Chișinău, Bd. Dacia 49/6

Cerere

*privind emitarea unei încheieri judecătorești cu privire la ridicarea excepției de
neconstituționalitate în temeiul art. 12¹ Cod de procedură civilă*

Cu referire la procedura sesizării:

Deoarece controlul constituționalității actului normativ ce urmează a fi aplicat este de competența Curții Constituționale, formulăm prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate care potrivit Art. 260 alin (1) lit e) Codului de procedură civilă obligă instanța judecătorească de a suspenda procesul și să formuleze o sesizare a Curții Constituționale pe care să o transmită prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Cu referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 privind interpretarea Art. 135 alin(1) lit b) din Constituția Republicii Moldova s-a constatat faptul că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și a rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești. Din aceste rațiuni, Curtea a decis că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a

normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții (§82): – obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; – excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; – prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; – nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus. Prin urmare, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.”

Cu referire la obiectul sesizării:

În scopul lichidării consecințelor inundațiilor ce au avut loc în vara anului 2010, la 15 iulie 2010, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 191 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

Conform art.1 al Legii sus-menționate, *taxa pe valoarea adăugată nu se aplică la mărfurile, lucrările și serviciile destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului.*

Art. 2 stabilește faptul că se scutesc de taxele vamale și de taxele pentru efectuarea procedurilor vamale mărfurile și serviciile importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

În același timp, art. 5 obligă Guvernul, *în termen de 10 zile, să aprobe regulamentul cu privire la modul de aplicare a prevederilor prezentei legi.*

În scopul executării prevederilor Legii nr. 191 din 15.07.2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 765 din 20.08.2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 conform căreia:

1. *Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.*

2. *În conformitate cu prevederile art. 53 alin.(1) lit. b) din Legea nr.96-XV din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, se permite Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale să efectueze achiziții de lucrări și servicii dintr-o singură sursă, pentru executarea în termen a lucrărilor de construcție a cartierelor locative noi, cu toată infrastructura necesară, în localitățile afectate de inundațiile din vara anului 2010.*

Conform pct. 7 al Hotărîrii Guvernului nr. 765 , *Scutirea de TVA, de taxa vamală și taxa pentru proceduri vamale, menționată la punctul 6 al prezentului Regulament se aplică mărfurilor, specificate în anexa la prezentul Regulament:*

Anexă la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010:

LISTA
mărfurilor importate, destinate lichidării consecințelor
inundațiilor din vara anului 2010

Poziția tarifară	Denumirea mărfii
1	2
Materiale de construcție	
Capitolul 25	Produse minerale
Capitolul 32	Vopsele și lacuri
382450	Mortare și betoane
3916,3918,3925	Produse din plastic pentru construcții
4403-4412	Lemn
Capitolul 68	Articole din piatră, ipsos, ciment
6901-6908	Produse ceramice
7003-7005	Sticlă și articole din sticlă
Din capitolul 72	Profile, sîrme și bare
Capitolul 73	Articole din fontă, fier sau oțel
9406	Construcții prefabricate

În continuare, pct. 8 al Hotărîrii Guvernului nr. 765, *Scutirea de plata drepturilor de import se aplică pentru:*

a) benzoli destinați utilizării în calitate de carburanți sau combustibil, specificați la poziția tarifară – 270710000;

b) motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel, specificat la următoarele poziții tarifare – 271019490 - 271019310;

c) benzen destinat utilizării în calitate de carburant sau combustibil, specificat la poziția tarifară – 290220000.

În acest mod, punctul 7 al Hotărîrii de Guvern nr. 765 din 20.08.2010, indică la modul direct care sunt mărfurile ce se scutesc de plata drepturilor de import, în scopul de a fi folosite pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, în timp ce Legea nr. 191 din 15.07.2010 nu a limitat tipurile acestor mărfuri.

Mai mult ca atât, Legea nr. 191, prin art. 5, a pus în sarcina Guvernului următoarele două chestiuni:

- Să stabilească lista localităților ce cad sub incidența prezentei legi și în care urmează să fie efectuate lucrări de lichidare a consecințelor inundațiilor din vara anului 2010;
- Să aprobe regulamentul cu privire la modul de aplicare a prevederilor prezentei legi.

Dintr-o simplă analiză a prevederilor art. 5, se constată faptul că în primul alineat este formulată cerința stabilirii unei liste exacte, exhaustive, a localităților ce cad sub incidența prezentei legi, pe când în a doua cerință nicidecum nu solicită stabilirea unei liste exacte de mărfuri care ar cădea sub incidența legii (așa cum totuși a considerat Guvernul).

Al doilea alineat solicită aprobarea unui regulament cu privire la modul de aplicare a prevederilor legii, iar legea a fost aprobată cu stabilirea scutirii de taxe vamale și de taxele pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și serviciilor importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010. Or Guvernul, când porcede la elaborarea modului de aplicare a unei legi, în timp ce legea deja menționează că se aplică mărfurilor destinate lichidării consecințelor inundațiilor, ar fi trebui să se limiteze la aspecte procedurale și organizatorice de aplicare a legii, nicidecum să stabilească desinestătător care anume ar fi mărfurile pentru care se stabilesc scutițiile.

Considerăm că Guvernul, prin adoptarea Hotărîrii nr. 765, a depășit, în anumite situații, limita atribuțiilor stabilite în Legea nr. 64 la art. 2 alin. (1) și art. 3 alin. 14) prin faptul că a interpretat și aplicat în mod restrictiv prevederile Legii nr. 191. **Aceasta depășire se manifestă prin stabilirea unei liste exhaustive de mărfuri față de care se vor aplica facilități fiscale și vamale atunci când în mod clar legea nu a permis acest lucru.**

Aprobarea unei astfel de liste nicidecum nu se încadrează în limitele mandatului oferit Guvernului de către legiutor de a „aprobă regulamentul cu privire la modul de aplicare a prezentei legi” deoarece Parlamentul deja s-a expus pe marginea chestiunii care sunt aceste mărfuri și servicii – *adică de orice tip, atât timp cât sunt destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010*.

Conform art. 6 al Constituției Republicii Moldova, *puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin*.

Conform art. 60, alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, *Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului*.

Conform art. 66, alin.(1), lit. c) al Constituției Republicii Moldova, *Parlamentul interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării*.

Astfel, adoptarea și interpretarea legilor ține de competența exclusivă a Parlamentului. Guvernul, însă, conform art. 102 din Constituție:

- adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții.
- hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

Conform art. 2 al Legii nr. 64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern, acesta, în activitatea sa, se călăuzește de Constituție (Legea Fundamentală a Republicii), de celelalte legi ale Republicii Moldova, de decretale Președintelui Republicii Moldova și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin adoptarea Hotărârii nr. 765 din 20.08.2010, Guvernul era obliga să țină cont de prevederile Legii nr. 191 din 15.07.2010, și să execute acele sarcini în strictă conformitate cu legea, adică să stabilească procedura de scutire de taxe vamale și de taxe pentru efectuarea procedurilor vamale mărfurile și serviciile importate, destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, exact cum e prevăzut la art. 2 al legii sus-menționate, ceea ce, din păcate, nu s-a întâmplat.

Ținem să mai menționăm, onorată instanță, faptul că adoptarea acestei Hotărâri a afectat în mod semnificativ interesele societății comerciale "Polimer Gaz Construcții" S.R.L. care, acționând în strictă conformitate cu Legea nr. 191, conlucrând cu Ministerului dezvoltării regionale și construcțiilor a R. Moldova (care confirma faptul scutirii mărfurilor importate), a fost impusă să achite suma de 97,750 (nouăzeci și șapte mii șapte sute cincizeci) lei 32 bani în baza Deciziei de regularizare nr. 818 din 29.07.2015.

Considerăm că acest litigiu nu poate fi examinat în continuare fără o constatare a constituționalității prevederilor pct. 7 a Hotărârii Guvernului nr. 765 din 20.08.2010 precum și a Anexei la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010.

În baza celor expuse mai sus

SOLICITĂM:

1. Emiterea unei încheieri prin care să fie formulată o sesizare a Curții Constituționale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție, cu privire la controlul constituționalității pct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 765 din 20.08.2010 precum și a Anexei la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 765 din 20.08.2010.

Avocat Mircea Patrachi

